

KWARTAALVERSLAG

VIERDE KWARTAAL 2015

I. In het kort

- De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2015 bedroeg 111,7%
- Het totaalrendement over 2015 bedroeg 0,2% (inclusief afdekking rente- en inflatierisico)
- Het rendement van 1 oktober tot en met 31 december 2015 bedroeg 1,1%
- Het pensioenvermogen per 31 december 2015 bedroeg € 17.443 miljoen
- De beleidsdekkingsgraad van Philips Pensioenfonds ligt per 31 december 2015 onder de wettelijk vereiste dekkingsgraad. Dat betekent dat de financiële buffer van het Fonds onvoldoende is en dat Philips Pensioenfonds net als in 2015 een herstelplan bij De Nederlandsche Bank moet indienen. In het herstelplan wordt beschreven hoe het Fonds ervoor gaat zorgen dat de beleidsdekkingsgraad weer op het niveau van de vereiste dekkingsgraad komt.

2. Financiële positie Philips Pensioenfonds

De financiële positie van Philips Pensioenfonds wordt onder andere beoordeeld aan de hand van de dekkingsgraad. Een dekkingsgraad van 100% betekent dat een pensioenfonds precies genoeg vermogen heeft om zijn huidige pensioenverplichtingen na te komen. Mede als gevolg van de financiële 'spelregels' die zijn vastgelegd in het zogenoemde Financieel Toetsingskader (FTK), kunnen op dit moment de volgende dekkingsgraden worden onderkend.

- *Actuele dekkingsgraad*
De actuele dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen het vermogen van een pensioenfonds en de pensioenverplichtingen (alle nu en in de toekomst uit te keren pensioenen) die daar tegenover staan.
De actuele dekkingsgraad van Philips Pensioenfonds bedroeg per 31 december 2015 109,3%.
- *Beleidsdekkingsgraad*
Daarnaast wordt de dekkingsgraad ook op een andere manier vastgesteld, waarbij deze minder afhankelijk is van dagkoersen: dit is de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend door het gemiddelde te nemen van de actuele dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden. Een pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te gebruiken als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld beslissingen over indexatie. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of een pensioenfonds voldoende buffers heeft.
De beleidsdekkingsgraad van Philips Pensioenfonds bedroeg per 31 december 2015 111,7%.
- *Vereiste dekkingsgraad*
De vereiste dekkingsgraad geeft aan hoe hoog de beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds wettelijk moet zijn. Is de beleidsdekkingsgraad hoger dan de vereiste dekkingsgraad, dan beschikt het pensioenfonds over een financiële buffer die voldoende is. Deze buffer dient om schommelingen in de waarde van de beleggingen en de verplichtingen op te vangen. Is de beleidsdekkingsgraad lager dan de vereiste dekkingsgraad, dan is de buffer onvoldoende groot. De hoogte van de vereiste dekkingsgraad verschilt per pensioenfonds en is met name afhankelijk van het beleggingsbeleid. Hoe meer risico in het beleggingsbeleid wordt genomen, hoe hoger de vereiste dekkingsgraad.
De vereiste dekkingsgraad van het Fonds bedroeg per 31 december 2015 116,7%.

Bedragen in miljoenen euro's

	2015			
	Einde 4 ^e kwartaal	Einde 3 ^e kwartaal	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal
Pensioenvermogen ¹	17.443	17.382	17.761	19.647
Pensioenverplichtingen	15.952	16.135	15.547	17.435
Actuele dekkingsgraad	109,3%	107,7%	114%	113%
Beleidsdekkingsgraad	111,7%	112,6%	114%	114%

Actuele ontwikkelingen

In het vierde kwartaal is de actuele dekkingsgraad gestegen van 107,7% naar 109,3%. Deze stijging is met name het gevolg van positieve rendementen van beleggingen in zakelijke waarden. De positieve ontwikkelingen op de aandelenmarkten en de toegenomen waarde van de vastgoedportefeuille droegen hieraan bij. In het vierde kwartaal was sprake van een lichte toename van de rente, waardoor de pensioenverplichtingen iets gedaald zijn. De beleidsdekkingsgraad geeft het gemiddelde weer van de actuele dekkingsgraden over de afgelopen twaalf maanden. Deze is afgelopen kwartaal met bijna een procentpunt gedaald.

3. Beleggingsresultaten Philips Pensioenfonds

Het beleggingsbeleid gaat uit van een beleggingsportefeuille met een vaste verdeling tussen vastrentende waarden en zakelijke waarden. Met deze verdeling is er op termijn een goede kans op het halen van onze ambitie, een pensioen dat zijn koopkracht behoudt, zonder dat de risico's te groot worden².

De vastrentende waarden bestaan grotendeels uit relatief veilige beleggingen. Denk hierbij aan staatsobligaties en bedrijfsobligaties met een spreiding binnen en buiten Europa. De meer 'risicovolle' beleggingen vallen onder de zakelijke waarden. Met deze beleggingen wordt beoogd meer rendement te behalen. Denk hierbij met name aan de beleggingen in aandelen en onroerend goed.

Bedragen in miljoenen euro's

	2015			
	Einde 4 ^e kwartaal	Einde 3 ^e kwartaal	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal
Belegd vermogen ³	17.567	17.518	17.922	19.788

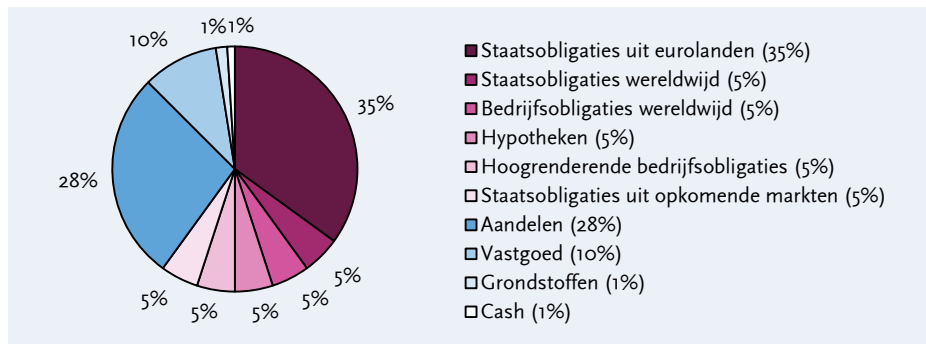
De strategische verdeling van de beleggingsportefeuille is als volgt: 60% van het vermogen wordt belegd in vastrentende waarden en 40% van het vermogen wordt belegd in zakelijke waarden. Op de volgende pagina wordt getoond hoe het belegd vermogen van het Fonds strategisch verdeeld is

¹ Het pensioenvermogen geeft de omvang van de financiële middelen van het Pensioenfonds weer zoals meegenomen in de berekening van de dekkingsgraad. Tussen het pensioenvermogen en het belegd vermogen zit een verschil. Dit verschil bestaat uit een aantal posten die wel of niet meegenomen mogen worden in enerzijds het pensioenvermogen en anderzijds het belegd vermogen. Een voorbeeld hiervan is de premiereserve. Deze is wel meegenomen in het belegd vermogen, maar mag niet meegeteld worden in de berekening van de dekkingsgraad en zit daarom dus niet in het pensioenvermogen.

² In de scenario's die het Fonds in dit verband gebruikt, wordt uitgegaan van een terugkeer, op termijn, naar (vanuit historisch perspectief) 'normale' verhoudingen op de financiële markten en dus naar een hogere rente. Dit is overigens een gebruikelijke aanpak. Als die terugkeer naar 'normale verhoudingen' niet gebeurt, komt het waarmaken van de ambitie in gevaar. Het Algemeen Bestuur is zich terdege bewust van het feit, dat een scenario van langdurig lage rente tot de mogelijkheden behoort.

³ Het belegd vermogen geeft het totaalbedrag van de beleggingen van Philips Pensioenfonds weer. Het belegd vermogen zoals hier getoond betreft het 'belegd vermogen voor risico fonds' (van toepassing voor zogenoemde uitkeringsovereenkomsten). De 'beleggingen voor risico deelnemer' (bij zogenoemde premieovereenkomsten) zijn niet inbegrepen in het hier getoonde 'belegd vermogen'. Deze beleggingen zijn vermeld in paragraaf 4 van dit kwartaalverslag.

over de verschillende beleggingscategorieën. De paars-gekleurde beleggingscategorieën vallen onder de vastrentende waarden. De blauw-gekleurde beleggingscategorieën vallen onder de zakelijke waarden.

Meer informatie over het beleggingsbeleid van Philips Pensioenfonds is te vinden op de website: www.philipspensioenfonds.nl/beleggingsbeleid

Er zijn verschillende risico's die van invloed zijn op de financiële positie van Philips Pensioenfonds. Zo hebben renteontwikkelingen en de ontwikkeling van de inflatie grote invloed op de mate waarin het Fonds de toekomstige pensioenen (inclusief indexatie) kan betalen. Naast de beleggingen in vastrentende waarden en zakelijke waarden koopt het Fonds daarom nog extra 'bescherming' om de invloed van die risico's deels af te dekken. Deze extra bescherming tegen het rente- en inflatierisico is geen onderdeel van de benchmark. Met nadruk wordt erop gewezen, dat de extra bescherming de risico's slechts ten dele afdekt. Er zijn scenario's denkbaar, waarin het realiseren van de ambitie van een geïndexeerd pensioen in gevaar komt. Een van die scenario's is dat van een langdurig lage rente. Zie ook de voetnoot op de vorige pagina.

In de onderstaande tabel worden de volgende rendementscijfers gegeven:

- Totaalrendement zonder de bescherming tegen het rente- en inflatierisico. Dit cijfer kan worden afgezet tegen de daarbij behorende benchmark.
- Totaalrendement waarin de bescherming tegen het rente- en inflatierisico is meegenomen. Hier is geen benchmark voor beschikbaar.

	Philips Pensioenfonds 4 ^e kwartaal 2015 1 oktober – 31 december	Benchmark 4 ^e kwartaal 2015 1 oktober – 31 december
Totaalrendement (exclusief afdekking rente- en inflatierisico)	1,2%	1,1%
Totaalrendement (inclusief afdekking rente- en inflatierisico)	1,1%	n.v.t

Het totaalrendement van de portefeuille (exclusief afdekking rente- en inflatierisico) bedroeg dit kwartaal 1,2%. Dit rendement werd voornamelijk gedreven door de zakelijke waarden in de portefeuille. Zowel aandelen als vastgoed stegen dit kwartaal in waarde. Binnen vastrentende waarden lieten wereldwijde bedrijfsobligaties, hoogrenderende bedrijfsobligaties en staatsobligaties uit opkomende markten een positief rendement zien. Euro-staatsobligaties en wereldwijde staatsobligaties werden daarentegen minder waard. Ook grondstoffen hadden dit kwartaal een

negatief rendement. Het totaalrendement van de portefeuille (inclusief afdekking rente- en inflatierisico) bedroeg dit kwartaal 1,1%.

Vergelijking met benchmark

Philips Pensioenfonds beoordeelt de beleggingsresultaten door deze te vergelijken met een objectieve maatstaf (benchmark). De benchmark behaalde dit kwartaal een rendement van 1,1%. Het rendement van de portefeuille, exclusief afdekking rente- en inflatierisico, was dit kwartaal 1,2%, dus 0,1% hoger dan dat van de benchmark. Dit komt met name doordat wereldwijde bedrijfsobligaties, staatsobligaties uit opkomende markten hun benchmark wisten te verslaan.

4. Beleggingen voor risico deelnemer

Philips Pensioenfonds had in 2015 twee regelingen die zijn gebaseerd op een individuele beschikbare premieregeling, waarbij het directe beleggingsrisico bij de deelnemers ligt: het Structured DC-plan van het Philips Executives Pension Plan en de prepensioneringsregeling van het Philips flex pensioen. Beide regelingen zijn gesloten voor nieuwe deelnemers.

In het onderstaand overzicht is de totale waarde van de beleggingen voor risico deelnemers weergegeven. De daling van de waarde tussen het tweede en derde kwartaal van 2015 hield verband met de verkoop van beleggingen in het Structured DC-plan van het Philips Executives Pension Plan. De waarde van de verkochte beleggingen is, afhankelijk van de keuze van de deelnemer, aangewend voor pensioeninkoop in het Philips flex pensioen ES of overgedragen naar de beschikbare premieregeling voor Executives en Senior Directors die door Philips is ondergebracht bij ABN AMRO.

<i>Bedragen in miljoenen euro's</i>	2015			
	Einde 4 ^e kwartaal	Einde 3 ^e kwartaal	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal
Beleggingen voor risico deelnemer (waarde)	136	136	271	315

In de prepensioneringsregeling heeft de deelnemer de mogelijkheid om het beschikbare premiedeel te beleggen in drie verschillende fondsen: het aandelenfonds, het obligatiefonds en het geldmarktfonds. Voor deelnemers die gebruikmaken van de standaard beleggingsmethode, het Dymix-systeem, wordt mede op basis van leeftijd een beleggingsportefeuille samengesteld. Het uitgangspunt van het Dymix-systeem is dat het risico en de samenstelling van de beleggingsportefeuille afhankelijk zijn van onder andere de leeftijd van de deelnemer. Een beperkt aantal deelnemers heeft een zelfgekozen beleggingsmix.

In onderstaande tabel is het totale beleggingsrendement van alle beleggingsfondsen van de beschikbare premieregelingen tezamen weergegeven. Op de website www.philipspensioenfonds.nl/prepensioneringsregeling zijn op maandbasis de rendementen van de prepensioneringsregeling per beleggingsfonds terug te vinden.

	2015
	4 ^e kwartaal 2015 1 oktober – 31 december
Totaalrendement beleggingen voor risico deelnemer	1,4%

5. Financiële situatie: herstelplan

De beleidsdekkingsgraad van Philips Pensioenfonds ligt sinds 1 januari 2015 lager dan het wettelijk vereiste niveau. Dat betekent dat de financiële buffer van het Fonds onvoldoende is. Het Fonds moet zolang die buffers onvoldoende zijn jaarlijks een herstelplan opstellen. In dit herstelplan is beschreven hoe het Fonds ervoor gaat zorgen dat de dekkingsgraad van het Fonds weer op het niveau van de vereiste dekkingsgraad komt.

De kern van het herstelplan

Het uitgangspunt van het herstelplan is dat het Fonds met voortzetting van het huidige beleid weer op de vereiste dekkingsgraad kan komen. En dat de pensioenen dus niet verlaagd hoeven te worden. De verwachting is dat, uitgaande van de in het herstelplan gehanteerde uitgangspunten, binnen de hersteltermijn die het Fonds hanteert de buffers weer voldoende zijn. Zolang de dekkingsgraad het niveau van 116% niet heeft bereikt, worden de pensioenen niet verhoogd door indexatie.

Op www.philipspensioenfonds.nl/financiepositie is onder het kopje 'Handige downloads' de kern van het herstelplan te downloaden.

6. Crisisplan

Alle pensioenfondsen in Nederland zijn verplicht een crisisplan op te stellen. In het crisisplan van Philips Pensioenfonds staat beschreven wat het Algemeen Bestuur gaat doen als het Fonds in een crisissituatie terechtkomt of dreigt te komen. Een samenvatting van het crisisplan is te vinden op www.philipspensioenfonds.nl/financiepositie

Financiële positie van het Fonds in gevarezone 'hoog gevaar'

Indien de dekkingsgraad lager is dan 116%, maar hoger dan 100%, spreekt het Fonds van een gevarezone 'hoog gevaar'. Het vermogen van het Fonds is dan nog altijd groter dan de waarde van de verplichtingen, maar het Algemeen Bestuur kent dan geen indexatie toe. Bij een dekkingsgraad lager dan 110% is dat overigens wettelijk ook niet toegestaan.

7. Ontwikkelingen verzekerdenbestand

Philips Pensioenfonds zag het aantal pensioenopbouwers en houders van een premievrije polis in het vierde kwartaal licht dalen en het aantal pensioenontvangers in het vierde kwartaal licht stijgen.

	2015			
	Einde 4 ^e kwartaal	Einde 3 ^e kwartaal	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal
Pensioenopbouwers	13.789	13.894	13.939	14.023
Pensioenontvangers	56.636	56.569	56.693	56.838
Houders premievrije polis	30.502	30.657	30.803	30.944
Totaal	100.927	101.120	101.435	101.805

De cijfers in dit kwartaalverslag hoeven niet noodzakelijkerwijs overeen te komen met de cijfers in publicaties die later verschijnen. Dit in verband met mogelijke correcties in cijfers na de verschijningsdatum van dit kwartaalverslag.